06.04.2023 - 6-5

Історія

Вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Практичне заняття. Римське право.

Мета: на основі раніше отриманих знань і опорних умінь у новій навчальній ситуації учні самостійно вирішують проблемно-пізнавальні завдання, публічно представляють результати індивідуальної творчої діяльності, освоюють складніші способи вивчення історичного минулого. Формувати та розвивати в учнів дослідницькі уміння, навички пошуково — дослідницької роботи (виявлення проблем, збір інформації), спостережливість, уміння висувати гіпотези, узагальнювати, розвивати аналітичне мислення; сприяти підвищенню особистої впевненості . Забезпечити механізм розвитку критичного мислення дітей, уміння шукати шляхи вирішення проблеми.

Перегляньте відео: https://youtu.be/iCAwbYVYUwA

Актуалізація опорних знань

- * як ви розумієте поняття «право»?
- * що на вашу думку означає «норми права»?
- * чи завжди люди дотримувалися норм права?
- * до чого може призвести відсутність прав, законів?

Вивчення нового матеріалу:

Римське право — система загальнообов'язкових правил поведінки, встановлених Римською державою (царського, республіканського періодів і періоду імперії). Розвиток римського права охоплює понад тисячу років, від Законів дванадцяти таблиць (451-450 рр. до н. е.) до римського цивільного права імператора Юстиніана І. Римське право послужило основою правових систем у континентальній Європі, а також в Ефіопії та найдавніших європейських колоніях.

Діємо практично: прочитайте уривки Норми Римського права

Нікого не виправдовує незнання закону.

Ніхто не може бути покараний двічі за той самий злочин.

Ніхто не може бути суддею у власній справі.

Треба вислухати і протилежну сторону.

Під час війни закони мовчать.

Закон ухвалений і встановлений для всіх і заради блага всіх.

Благо народу — вищий закон.

Договори треба виконувати.

Запитання (усно)

- 1. Які норми римського права зберегли свою актуальність сьогодні? Поясніть ці положення на прикладах із життя.
- 2. На вашу думку, чи будуть ці норми актуальними через 1000 років?

Поміркуймо!

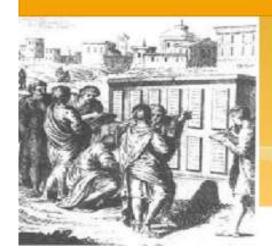
Цицерон згадував, що коли він був хлопчиком, то школярі «Закони дванадцяти таблиць» учили напам'ять.

Чи варто, на вашу думку, використовувати цей приклад у сучасних школах для ознайомлення учнів із правовими нормами? Як ви розумієте висловлювання Цицерона: «Знання законів полягає не в тому, щоб пам'ятати їхні слова, а в тому, щоб осягнути їхній сенс».

Закон XII таблиць (захист прав плебеїв)

перша римська кодифікація права припадає на середину V ст. до н. г. Вона одержала назву «Законів XII таблиць». Протягом багатьох століть вони вважсалися в Римі основним джегрелом права— публічного і приватного.

Свою назву Закопи одержали у зв'язку з тим, що були написані на 12 дерев'яних дошках, що виставлялися на міській площі. Тому ніхто не міг «посилатися на незнання закону». За деякими відомостями, від усякого юнака, що вступає в ряди громадян, вимагалося знання законів напам'ять. Вважалося, що без цього не можна викопувати обов'язки громадянипа, особливо суддівські.

All YOR HUS

- У Законах XII таблиць містилися положення про судочинство, майнові відносини, шлюбно-сімейне право, злочини та покарання, право власності, сімейне право.
- ▶ Закони XII таблиць передбачали смертну кару за злочини проти республіки, проти релігії, за чаклунство та неправдиві свідчення в суді. За цими законами жорстоко карали боржників. За борги людина могла стати рабом або віддати у рабство власних дітей чи дружину.

Пізнавально й цікаво

Рабів у Давньому Римі вважали річчю, і вони не мали прав. Але в привілейованому становищі перебували раби 83 цінних професій, освічені раби, наприклад, висококваліфіковані кухарі, педагоги, ювеліри, поети, художники, юристи. Володарі цих рабів їх оберігали, оскільки вартість їхня була дуже високою.

Чим життя рабів, які перебували в привілейованому становищі, відрізнялося від становища рабів, які працювали в сільському господарстві, каменярнях, на будівництві доріг? Що спільного було в їхньому становищі?

Закріплення знань. Рефлексія.

Домашнє завдання: Прочитати пар. 49. Дати письмові відповіді на питання на стор. 185.

Повторити тему Повторити тему "Афінська демократія".

Завдання надсилайте на освітню платформу Human, вайбер 097-880-70-81, або на ел. адресу <u>nataliarzaeva5@gmail.com</u>